

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ №2

КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

ФАКУЛЬТЕТ №4

**КАФЕДРА ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН ТА ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

Галузь знань 26 Цивільна безпека
Спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»
Освітній рівень другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність
Шифр за ОПП: ОК 12

Мова навчання: українська

Розробник:

МЕРДОВА Ольга, завідувач кафедри
адміністративно-правових дисциплін
факультету №2 ДонДУВС,
професор (за сумісництвом) кафедри
державно-правових дисциплін та
публічного управління факультету №4 ДонДУВС,
к.ю.н., професор

Робочу програму розглянуто та затверджено на спільному засіданні кафедри
адміністративно-правових дисциплін факультету №2 та кафедри державно-
правових дисциплін та публічного управління
Протокол № 25 від «24» червня 2024 року

Завідувач кафедри

Ольга МЕРДОВА

Т.в.о. завідувача кафедри

Ганна КОНАРЄВА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
Правоохоронна діяльність
«24» червня 2024 року

Гарант ОПП

Артем САХНО

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1.ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Рік підготовки:	1-й	1-й
Семестр:	2-й	2-й
Кількість кредитів ЄКТС / годин	3 / 90	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	1	
Лекції:	14 годин	4 години
Семінарські:		
Практичні:	16 годин	6 годин
Самостійна робота:	60 годин	80 годин
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	залік	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:2	1:8

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготовка висококваліфікованих професіоналів та професіоналок правоохоронної діяльності для реалізації завдань правоохоронних органів України, здатних ідентифікувати, аналізувати та вирішувати складні проблеми у сфері превентивної діяльності, зокрема щодо забезпечення безпеки дітей в Інтернеті, формування безпечного освітнього середовища, протидії незаконному обігу зброї та запобігання домашньому насильству, володіти сучасними методами профілактики, комунікації, міжвідомчої взаємодії та правозастосування.

Завдання: формування у здобувачів цілісного розуміння сучасних викликів і ризиків у сфері превентивної діяльності поліції, зокрема у питаннях безпеки дітей, запобігання насильству, незаконного обігу зброї та забезпечення безпечного освітнього середовища; оволодіння нормативно-правовими, організаційними та методичними засадами превентивної діяльності, включно з інструментами раннього виявлення загроз, оцінки ризиків і застосування превентивних заходів; розвиток навичок аналізу криміногенних факторів та прогнозування правопорушень у соціальному, цифровому та сімейному середовищах, а також здатності приймати обґрунтовані рішення щодо їх попередження; формування умінь планувати, реалізовувати та оцінювати превентивні програми і заходи, спрямовані на захист прав людини та забезпечення публічної безпеки; вироблення компетентності у міжвідомчій взаємодії та комунікації, включно з роботою з батьками, педагогами, громадами, соціальними службами та інституціями, що беруть участь у забезпеченні безпеки.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна є вихідною. Компетентності сформовані під час її вивчення в подальшому будуть використовуватися під час здобуття освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 8	ПРН 11	ПРН 15	ПРН 18	ПРН 19
Знати сучасні проблеми превентивної діяльності у сферах кібербезпеки дітей, освітнього середовища, незаконного обігу зброї та домашнього насильств	+	+	+				
Знати нормативно-правове регулювання превентивної діяльності органів Національної поліції та механізми захисту прав людини			+	+	+		
Знати методи аналізу загроз, оцінки ризиків та криміногенних факторів у різних сферах життєдіяльності громади		+					+
Знати принципи та інструменти міжвідомчої взаємодії під час реалізації превентивних заходів						+	
Вміти аналізувати умови й причини правопорушень, пов'язаних із кіберризиками, домашнім насильством, незаконним обігом зброї та загрозами у сфері дитинства та освіти		+					+

Вміти розробляти та застосовувати превентивні заходи, профілактичні програми та інформаційні кампанії, спрямовані на зменшення ризиків правопорушень	+				+		
Вміти забезпечувати законність та дотримання прав людини у процесі здійснення превентивної діяльності та під час реагування на факти насильства або ризику його вчинення			+	+			
Вміти здійснювати ефективну міжвідомчу взаємодію, працювати у складі спільних команд, наприклад, поліція–освіта–соціальні служби–громада) для вирішення проблем безпеки						+	
Вміти прогнозувати та оцінювати рівень загроз, приймати рішення щодо запобігання, виявлення та припинення правопорушень превентивного характеру							+

3.СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	семінарські	практичні	самостійна робота		лекції	семінарські	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 1. Актуальні проблеми превентивної діяльності поліції з питань забезпечення безпеки дітей в Інтернеті	24	4		4	16	22	2			20
Тема 2. Актуальні проблеми превентивної діяльності поліції щодо формування безпечного освітнього середовища	24	4		4	16	22	2		2	20
Тема 3. Актуальні проблеми	22	4		4	14	22			2	20

превентивної діяльності поліції для стабілізації незаконного обігу зброї										
Тема 4. Актуальні проблеми запобігання домашньому насильству	22	2		4	14	24			2	20
Усього годин	90	14		16	60	90	4		6	80

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Тема 1. Актуальні проблеми превентивної діяльності поліції з питань забезпечення безпеки дітей в Інтернеті. Актуальність забезпечення безпеки дітей: можливості та ризики в мережі інтернет. Онлайн-ризики та насильство в кіберпросторі. Особливості профілактичної діяльності поліцейських підрозділів превентивної діяльності щодо втягнення дітей у злочинну та іншу протиправну діяльність в кіберпросторі. Профілактична робота з батьками/особами, які їх замінюють, педагогічним колективом.

Тема 2. Актуальні проблеми превентивної діяльності поліції щодо формування безпечного освітнього середовища. Безпечне освітнє середовище: поняття та напрями формування. Правові засади формування безпечного освітнього середовища. Профілактика як інструмент створення безпечного освітнього простору.

Тема 3. Актуальні проблеми превентивної діяльності поліції для стабілізації незаконного обігу зброї. Профілактичні заходи, спрямовані на стабілізацію незаконного обігу вогнепальної зброї та боєприпасів. Заходи стимулювання та заохочення населення до здачі вогнепальної зброї. Техніки переконання громадян щодо добровільної здачі вогнепальної зброї.

Тема 4. Актуальні проблеми запобігання домашньому насильству. Підвищення обізнаності населення з питань домашнього насильства. Профілактичний облік кривдників. Програми для кривдників. Контроль за виконанням кривдниками спеціальних заходів протидії домашньому насильству.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання;
- активні методи навчання, у тому числі поліцейські квести.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів та здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для денної форми навчання

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Залік/екзамен
	40	20	40
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переводу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 8 =$$

для заочної форми навчання

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Залік/екзамен
	20	40	40
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переводу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

кількість аудиторних занять за семестр за
аудиторну роботу

При оцінюванні заліку/екзамену застосовуються такі критерії:

- 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

- 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. **Тест:** правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. **Задача:** вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок.
82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками.
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок.
67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків.
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям.
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти

			надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля).

6.РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Список джерел

Базові

1. Інноваційні методики та сучасні практики в діяльності поліції щодо формування безпечного освітнього середовища для дітей: методичні рекомендації / авторський колектив; за заг. ред. В.В. Богдана. Київ : Алерта, 2024. 224 с.

2. Формування навичок безпечної поведінки дітей. Частина 1. Вчимо дитину захищатися : метод. посібник / автори-упоряд.: Цюман Т. П., Нагула О. Л. ; за заг. ред. Цюман Т. П. К. : Видавництво: ФОП Буря О.Д., 2017. 52 . С. 7

3. Журавель Т., Іванюк І., Лехолетова М., Лютий В., Лях Т., Пашко Н., Соловійова В., Сорокіна О., Спіріна Т., Суліцький В., Удовенко Ю., Чепенко О., Чуйко О., Швед О., Янковець В. Профілактика деструктивної поведінки підлітків (Т. Журавель & Ю. Удовенко, Ред.). Видавництво ФО-П Буря О.Д. Київ, 2022. С. 6.

4. Підготовка поліцейських підрозділів превентивної діяльності, слідства та дізнання, кіберполіцейських з питань забезпечення безпеки дітей у кіберпросторі: навчально-методичний посібник / за заг. ред. Журавель Т.В., Ковальової О.В. Видавництво ФОП Буря О.Д. Київ, 2024. 360 с.

5. Методи і форми роботи органів (підрозділів) Національної поліції України для стабілізації незаконного обігу вогнепальної зброї та реалізації повоєнного роззброєння цивільного населення, заходи стимулювання та заохочення населення до здачі зброї на основі міжнародного досвіду / Бугайчук К.Л., Ганжа Т.В., Джафарова О.В. та ін.: метод. рекоменд. ДДУВС, ХНУВС, ЛьДУВС. Дніпро, 2024. 70 с.

6. Діяльність органів Національної поліції України у сфері протидії незаконному обігу вогнепальної зброї: основні проблеми та шляхи їх вирішення : аналітична довідка / О. М. Мердова, А. М. Захарченко, М. В. Кривонос; Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 52 с.

7. Діяльність Національної поліції у сфері дозвільної системи: навчальний посібник / Д.В. Кіблик, Ю.М. Ковальчук, О.М. Мердова та ін. Кропивницький : ДонДУВС, 2024. 197 с.

8. Напрями та шляхи вдосконалення діяльності органів і підрозділів

Національної поліції України щодо протидії домашньому насильству та взаємодії з цього питання з органами державної влади та громадськими організаціями : науково-методичні рекомендації / за заг. ред. В. Г. Дрозд, В. Б. Коби, О. В. Ковальної. Одеса : Департамент забезпечення діяльності Голови Національної поліції України. Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 270 с.

Додаткові

1. Fein, R., Vossekuil, B., Pollack, W., Borum, R., Modzeleski, W., & Reddy, M. Threat Assessment in Schools: A Guide to Managing Threatening Situations and to Creating Safe School Climates. U.S. Department of Education, Office of Elementary and Secondary Education, Safe and Drug-Free Schools Program and U.S. Secret Service, National Threat Assessment Center, Washington, D.C., 2004. С. 13.

2. Tetiana Voloshanivska, Inna Pozihun, Serhii Losych, Olha Merdova, Yevhen Leheza. Administrative and Criminal Law Aspects of Preventing Offenses Committed by Minors in the Sphere of Illegal Circulation of Narcotic Drugs, Psychotropic Substances and Precursors. *Journal of Drug and Alcohol Research*. 2023. Vol. 12. URL: <https://www.ashdin.com/articles/administrative-and-criminal-law-aspects-of-preventing-offenses-committed-by-minors-in-the-sphere-of-illegal-circulation-of-narcoti-105305.html>

3. Valentyn S. Tulinov, Iryna V. Bilykh, Olga M. Merdova, Olena O. Volobuieva, Mykola Y. Veselov Activities of Law Enforcement Agencies in the Context of the Introduction of Innovative Technologies (Comparative Legal Aspect). *Cuestiones Politicas*. 2022. Vol. 40 Núm. 72. P. 145-163.

4. Галич Я. В. Особливості реабілітації осіб із залежністю від психоактивних речовин. *Ūridična psihologîa*. 2022. № 1 (30). С. 65.

5. Гретченко Л. Кібербулінг в закладі освіти: найбільш поширені прояви порушень та алгоритми дієвого реагування. *Безпека дітей в Інтернеті: попередження, освіта, взаємодія*: збірник матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф., м. Кропивницький, 06-10 лют. 2023 р. Кропивницький, 2023. С. 175

6. Джафарова О.В., Дунаєва Т.Є. Запобігання незаконному обігу вогнепальної зброї в умовах повномасштабної агресії РФ проти України. *Наукові перспективи*. 2023. № 11(41). С. 848-857. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11\(41\)-848-857](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11(41)-848-857)

7. Дії учасників освітнього процесу в разі надзвичайних ситуацій. URL: <https://eo.gov.ua/dii-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-v-razi-nadzvychnykh-sytuatsiy/2022/01/18/>

8. Дрок І. С. Діяльність Національної поліції України щодо стабілізації незаконного обігу вогнепальної зброї. Activities of law enforcement agencies to ensure public safety and order during the legal regime of martial law : Scientific monograph. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2024. 476 p. С. 80-100. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-442-9-5>

9. Кулик О. Г. Теоретичні та методичні підходи до створення безпекового середовища в Україні. *Нова архітектура безпекового середовища України* : зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 23 груд. 2022 р.). Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Нац. акад. правових наук України, Наук.- дослід. ін-т

вивчення проблем злочинності ім. В. В. Сташиса. Харків : Юрайт, 2022. С. 99-100.

10. Мердова О.М., Головков О.М. Адміністративно-правовий статус дільничного офіцера поліції та поліцейського офіцера громади. *Правовий часопис Донбасу*. 2020. №3. С. 135–144

11. Методичні рекомендації керівникам закладів освіти щодо проведення профілактичних та просвітницьких заходів з метою попередження залучення здобувачів освіти до небезпечних молодіжних рухів. URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2023/03/profilaktyka-redan-2.pdf>

12. Методичні розробки для проведення занять щодо безпеки в Інтернеті з дітьми різного віку та дітьми з особливими освітніми потребами. URL: <https://stop-sexting.in.ua/adult/uroky/>.

13. Професійно-психологічна підготовка поліцейського: навч. посіб. / Я.М. Когут та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2022. 403 с.

14. Профілактика деструктивної поведінки підлітків (Т. Журавель & Ю. Удовенко, Ред.). Видавництво ФО-П Буря О.Д. Київ, 2022. 144 с. URL: https://www.unicef.org/ukraine/media/21421/file/destructive_behavior.pdf.

15. Психологічні особливості комунікації в діяльності оперативного працівника поліції: методичні рекомендації / Я. М. Когут, О. М. Борисюк, Ю. Ц. Жидецький, Н. М. Калька, Н. О. Пряхіна, О. Й. Хомин. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 112 с.

16. Психологія у професійній діяльності поліції: навч. посіб. / О.О. Євдокімова та ін.; за заг. ред. В.В. Сокурєнка. Х.: НУВС, 2018. 426 с.

17. Твоя безпека в інтернеті: попередження насильства щодо дітей в Інтернеті та формування безпечної поведінки в мережі: методичні рекомендації.

18. Тильчик О.В., Тильчик В.В., Мердова О.М. Забезпечення спільних проєктів Національної поліції України з громадськістю щодо створення безпечного середовища. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2020. № 1. С. 82–85.

19. Товканець О. Молодіжна субкультура і девіантна поведінка. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. 2011. Вип. 22. С. 170.

20. Чорний Г.О., Луценко А.П. Деструктивна поведінка: визначення та форми її прояву. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 11. С. 712.

Нормативно-правові акти

1. Про освіту : Закон України від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

2. Про охорону дитинства : Закон України від 26 квітня 2001 року № 2402-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>

3. Про реалізацію експериментального проєкту «Спеціаліст із безпеки в освітньому середовищі» : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2023 року № 867. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/867-2023-%D0%BF#Text>

4. Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти: розпорядження

Кабінету Міністрів України від 07 квітня 2023 року № 301-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/301-2023-%D1%80#Text>.

5. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон Української РСР від 07 грудня 1984 року №8073-X. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

6. Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти : Наказ МОН України від 28 грудня 2019 року № 1646. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0111-20#Text>

7. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05 квітня 2001 року № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

8. Кримінально-виконавчий кодекс України: закон України від 11 липня 2003 року № 1129-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15#Text>

9. Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми: Закон України від 06 червня 2024 року № 3792-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-20#Text>

10. Про застосування судами законодавства про відповідальність за втягнення неповнолітніх у злочинну чи іншу антигромадську діяльність: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 27 лютого 2004 року № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-04#Text>

11. Про затвердження Порядку раннього попередження та евакуації учасників освітнього процесу в разі нападу або ризику нападу на заклад освіти: наказ МВС України, МОН України від 18 серпня 2023 року №685/1013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1583-23#Text>

12. Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення : Закон України від 22 вересня 2005 року № 2899-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2899-15#Text>

13. Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України: Закон України від 03.04.2022 р. № 2114-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2114-20#Text>

14. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

15. Про затвердження Порядку декларування вогнепальної зброї і боєприпасів до неї: Наказ МВС України від 18.11.2024 № 768. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1739-24#Text>

16. Про затвердження порядку ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС України від 08.02.2019 № 100. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#Text>

17. Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями

метальними снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: Наказ МВС України від 21.08.1998 № 622. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98#Text>

18. Про затвердження Правил носіння, зберігання та перевезення вогнепальної зброї і боєприпасів до неї цивільними особами, які беруть участь у відсічі та стримуванні збройної агресії Російської Федерації або інших держав: Наказ МВС України від 18.11.2024 № 770. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1737-24#Text>

19. Про затвердження Порядку застосування цивільними особами вогнепальної зброї під час участі у відсічі та стримуванні збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав проти України у період дії воєнного стану: Постанова КМУ від 15.04.2022 № 448. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448-2022-%D0%BF#Text>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Інформаційно-комунікаційна система «МІА: Освіта». URL: <https://osvita.dnuvs.ukr.education/md/course/view.php?id=707>
2. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
4. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Національної поліції України. URL: <https://www.npu.gov.ua/>